

Секція 13. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Бачу О.І., гр. Б-28ск

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **О.В. Топоркова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Кредит стимулює розвиток продуктивних сил, прискорює формування джерел капіталу для розширення відтворення на основі досягнень науково-технічного прогресу.

При розгляді кредитної системи потрібно враховувати, що вона базується на реалізації складних економічних відносин, що пройшли тривалий історичний шлях розвитку і що займають дуже важливе місце в структурі всіх економічних взаємозв'язків у період переходу України до ринку. Розрізняють два поняття кредитної системи:

1. Сукупність кредитних відносин, форм і методів кредитування (функціональна форма).

2. Сукупність кредитно-фінансових установ, що акумулюють вільні грошові кошти та надають їх в позику (інституційна форма).

Під час формування фінансових ресурсів за рахунок кредитів банку підприємство є позичальником, який отримує активи у тимчасове користування. Необхідність кредиторів, як джерела фінансових ресурсів, закономірне явище ринкової економіки, притаманне нормальному та ефективному функціонуванню господарюючих суб'єктів. З одного боку, у кожного підприємства періодично з'являється об'єктивна необхідність в залученні фінансових ресурсів у кредиторів, з другого – у нього в силу ряду обставин наявні тимчасово вільні активи, якими можуть користуватись інші суб'єкти господарювання. У позичальників тимчасове залучення активів кредиторів відбувається для формування окремих об'єктів та забезпечення господарських процесів, зокрема: необоротних активів, запасів, здійснення розрахунків за зобов'язаннями.

Ці обставини виникають, якщо рух матеріальних потоків, робіт і послуг підприємства, тобто, потреба в ресурсах, випереджає грошові надходження. Тоді підприємства, споживачі ресурсів із настанням моменту плати за них не завжди мають достатні кошти, що може зупинити нормальний процес господарської діяльності.

Водночас, коли рух грошових потоків випереджає потребу в ресурсах, то у підприємства нагромаджуються тимчасово вільні кошти. Це відбувається внаслідок:

- незбігу моменту продажу об'єктів господарювання, тобто вивільнення грошових коштів з їх черговим авансуванням в активи;
- постійної заборгованості з оплати праці;
- накопичення коштів у сумі амортизаційних відрахувань, призначених для відтворення основних засобів;
- тимчасового невикористання чистого прибутку і бюджетних коштів для цільового фінансування господарської діяльності;
- розриву в часі між моментом прийняття рішення щодо оплати заборгованості і зарахування її одержувачу;
- формування грошових заощаджень для розрахунків з оподаткування і здійснення соціальних витрат.

Для визначення необхідної підприємству величини залучення фінансових ресурсів (ФРК) за рахунок зобов'язань перед кредиторами можна користуватися формулою:

$$ФРК = ППА - ВЗА - ПАП + ЗГК,$$

де ППА – потреба підприємства в прирості активів;

ВЗА – формування активів за рахунок зовнішніх власних фінансових ресурсів;

ПАП – поповнення активів за рахунок чистого прибутку;

ЗГК – зменшення вільних залишків грошових коштів.

Найбільш проблематичним, є включення до складу фінансових ресурсів позичених коштів у будь-якій формі. Звісно, кредитні ресурси позитивно впливають на фінансову діяльність й фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання за умови, що кожна гривня таких коштів приносить додатковий дохід, достатній для покриття витрат на їх обслуговування і отримання прибутку. Залучивши до господарського обороту комерційні, банківські або бюджетні позики, підприємство збільшує обсяг інвестиційних ресурсів у конкурентний період, за умови забезпечення вилучення у майбутні періоди з обороту суми основного боргу, заміненого власними фінансовими ресурсами (чистим прибутком і амортизаційними відрахуваннями). Таким чином фінансові ресурси – це власні й привітряні до власних кошти і фінансові активи, які перебувають у розпорядженні підприємств на праві власності, передбаченому законодавством.